

Lehdistötiedote

Luxemburg, 19. heinäkuuta 2019

EU:n toimielimillä on yleisesti ottaen hyvät valmiudet puuttua epäeettiseen käyttäytymiseen, mutta sääntöjä olisi parannettava edelleen, toteavat tarkastajat

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa kertomuksessa todetaan, että Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission eettiset toimintapuitteet ovat yleisesti ottaen asianmukaiset. Tarkastajat havaitsivat kuitenkin, että tietyissä kohdin ohjeistus voisi olla kattavampaa, tarkempaa, selkeämpää ja runsaampaa. Lisäksi eri toimielinten ohjeistusta voitaisiin yhdenmukaistaa. Tarkastuksessa havaittiin myös esimerkkejä hyvistä käytännöistä. Myös henkilöstön tietämystä ja ymmärrystä eettisistä toimintapuitteista ja etiikkakulttuurista olisi vahvistettava, sanovat tarkastajat.

Eettisten toimintapuitteiden tarkoituksena on varmistaa, että epäeettistä käyttäytymistä ehkäistään, sellainen tunnistetaan ja siihen puututaan asianmukaisesti. EU:n toimielinten etiikkasäännökset koskevat sekä toimielinten henkilöstöä että vaaleilla valittuja tai virkaansa nimitettyjä toimielinten jäseniä (kuten Euroopan parlamentin jäseniä tai komission jäseniä). Säännöksissä käsitellään seuraavia asioita: lahjat ja kestitys, viranhoitoon kuulumattomat toimet tai tehtävät, eturistiriidat, toiminta sen jälkeen kun työsuhde tai toimikausi EU:n toimielimessä on päättynyt, häirintä ja väärinkäytöksistä ilmoittaminen.

Tarkastajat arvioivat, olivatko Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio ottaneet käyttöön asianmukaiset eettiset toimintapuitteet. Tarkastajat tutkivat erityisesti, millaisia oikeudellisia eettisiä vaatimuksia toimielimillä oli ja millaisilla menettelyillä niiden noudattamista valvottiin. Lisäksi tehtiin kyselytutkimus henkilöstölle sen arvioimiseksi, kuinka hyvin henkilöstö tunsi etiikkakysymyksiä. Tilintarkastustuomioistuin ei tässä vaiheessa kuitenkaan selvittänyt, miten eettiset toimintapuitteet oli pantu täytäntöön.

"Aina kun Euroopan unionin toimielinten jäsenet tai henkilöstö käyttäytyvät – tai he näyttävät käyttäytyvän – epäeettisesti, tapaus herättää suurta mielenkiintoa julkisuudessa ja vähentää luottamusta EU:hun", toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

jäsen Mihails Kozlovs. *”Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus auttaa EU:n toimielimiä entisestään parantamaan eettisiä toimintapuitteitaan ja minimoimaan epäeettisen käyttäytymisen riskiä.”*

Tarkastajat toteavat, että kaikki mainitut kolme toimielintä ovat ottaneet käyttöön eettisten toimintapuitteiden olennaiset osat. Toimielinten laatimat toimintaperiaatteet ovat tärkeimpien vaatimusten mukaisia, ja niiden tutkinta- ja seuraamusjärjestelmät tukevat asianmukaisesti eettisiä toimintapuitteita.

Toisaalta tarkastajat havaitsivat tiettyjä kehittämistarpeita. He totesivat esimerkiksi, että menettelyjä, joilla jäsenten ja henkilöstön ilmoitukset tarkastetaan, ei ole virallistettu riittävästi. Lisäksi eettiset toimintapuitteet, jotka koskevat eturistiriitoja, perustuvat pitkälti jäsenten ja henkilöstön omiin ilmoituksiin. Näiden ilmoitusten oikeellisuus, luotettavuus ja täydellisyys on tarkastettava, mutta tätä varten ei ole riittävää ohjeistusta eikä standardoituja menettelytapoja.

Eräitä asioita voitaisiin myös yhdenmukaistaa, ja parhaita käytäntöjä voitaisiin jakaa enemmän. Esimerkiksi enimmäisarvo, jota pienempiä lahjoja henkilöstö voi ottaa vastaan ilman etukäteislupaa, on erilainen eri EU:n toimielimissä, vaikka näiden toimielinten henkilöstöön sovelletaan samoja työsuhteen ehtoja. Lisäksi neuvostolla ei ole edelleenkään yleisiä eettisiä toimintapuitteita, jotka säätelisivät jäsenvaltioiden edustajien työtä.

Tarkastajat tekivät lisäksi kyselytutkimuksen EU:n henkilöstölle saadakseen käsityksen henkilöstön etiikkakulttuurista. Kyselyn tulokset antavat ristiriitaisen kuvan siitä, tunteeko ja ymmärtääkö henkilöstö etiikkakysymyksiä. Useimmat henkilöstön jäsenet uskovat, että he tunnistavat epäeettisen käytöksen sellaista nähdessään, vaikka vain vähemmistö henkilöstöstä onkin saanut etiikkakoulutusta. Samalla kysely osoitti, että jotkut epäröivät epäeettisestä käyttäytymisestä ilmoittamista.

Helpottaakseen havaittujen ongelmien ratkaisemista tarkastajat antoivat useita suosituksia. EU:n toimielinten olisi erityisesti

- parannettava eettisiä toimintapuitteitaan
- tehtävä yhteistyötä eettisten toimintapuitteiden tiettyjen osa-alueiden yhdenmukaistamiseksi ja annettava toisilleen enemmän tietoa hyvistä käytännöistä sekä
- huolehdittava siitä, että henkilöstön tietämys ja ymmärrys eettisistä toimintapuitteista ja etiikkakulttuurista paranee.

Toimittajille tiedoksi

EU:n toimielinten oikeudellisissa eettisissä vaatimuksissa käsitellään monia keskeisiä kysymyksiä. Kyse voi olla esimerkiksi erilaisista eturistiriidoista: näitä voi tulla esiin muun muassa palvelukseenoton yhteydessä tai työsuhteen päätyttyä tai ne voivat koskea lahjoja ja kestitystä, viranhoitoon kuulumatonta toimintaa tai puolison ansiotoimintaa. Eettisissä vaatimuksissa käsitellään lisäksi läpinäkyvyyttä, häirinnän vastaisia toimia ja valvontamekanismeja.

Erityiskertomus nro 13/2019 ”Tarkastettujen EU:n toimielinten eettiset toimintapuitteet: edelleen parantamisen varaa” on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin osoittaa erityiskertomuksensa Euroopan parlamentille ja EU:n neuvostolle sekä muille kiinnostuneille tahoille, kuten kansallisille parlamenteille, elinkeinoelämän

sidosryhmille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille. Valtaosa tilintarkastustuomioistuimen kertomuksissa esitetyistä suosituksista pannaan täytäntöön.

Kertomusta koskevat tiedustelut

Vincent Bourgeois – sähköposti: vincent.bourgeois@eca.europa.eu
puhelin (+352) 4398 47 502 / matkapuhelin: (+352) 691 551 502